

Warszawa, 16-03-2023 r.

BDG-ZZP.261.10.2023.KR

**Uczestnicy biorący udział
we wstępnych konsultacjach rynkowych**

W nawiązaniu do prowadzonych wstępnych konsultacji rynkowych, poprzedzających ogłoszenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem będzie ***budowa, modernizacja i integracja systemów informatycznych i geoprzestrzennych do gromadzenia i przetwarzania informacji o zarządzaniu ochroną przyrody, wraz z ich wdrożeniem, niezbędnymi dokumentami, asystą techniczną oraz zapewnieniem działania wszystkich aplikacji w ramach systemu***, Zamawiający przekazuje treść pytań otrzymanych od Uczestników wraz z odpowiedziami.

1. **W załączniku nr 1 (Wstępny opis przedmiotu wstępnych konsultacji rynkowych, zwany dalej "WOP")** Zamawiający wskazuje, iż w toku prac nad systemami, niezbędne będzie wykonanie analiz potrzeb i doświadczeń użytkowników. Jakie grupy użytkowników powinny wziąć udział w powyższej analizie?

Odp.: Analiza powinna być prowadzona jedynie wśród merytorycznych administratorów systemu.

2. Zamawiający wskazuje jako istotny element realizacji zlecenia, wykonanie usprawnienia procesów migracji, walidacji i weryfikacji danych z wykorzystaniem określonych warunków (np. unijnych słowników) wybranych elementów. Dodatkowo, w załączniku nr 1 do WOP jest zdanie: *"W ramach projektu przewiduje się opracowanie 4 komponentów systemu (...) oraz migrację danych aktualnych (baza postgresql) i danych historycznych (bazy MS Access za lata 2001-2012 -1-2 rocznie), wraz z danymi przestrzennymi."* oraz *"brak centralnego repozytorium danych przestrzennych – dane trzymane są na dyskach"*

W załączniku nr 2 do WOP jest takie zdanie: *"Dane przestrzenne są kopiowane do bazy danych przy pomocy programu shp2pgsql, który powoduje wygenerowanie baz danych identycznych w strukturze jak pliki shp dostarczone do programu. Każdy z plików shp jest konwertowany do tabeli o odpowiadającej mu nazwie. Ponieważ dane są używane tylko na etapie importu żadna z tych tabel nie jest powiązana z innymi."*

Prosimy o wyjaśnienie:

- a. Czy w zdaniu nie ma pomyłki w sformułowaniu *"usprawnienie procesów migracji"*? Proces migracji jest działaniem jednorazowym, który kończy raport z wykonanej migracji. Wydaje się, że tworzenie narzędzi do migracji, które miałyby być przekazane w ramach projektu a następnie utrzymywane, nie jest racjonalne.

Odp.: Oczekujemy, że migracja danych będzie jednorazowa.

Powyższe sformułowanie odnosi się do danych przestrzennych, ale w bardziej poprawnym sformułowaniu można określić to jako "reintegracja" czy "reimport" - na chwilę obecną dane do KE są przekazywane jako dane wsadowe, i w przypadku pewnych ustaleń czynionych w uzgodnieniach roboczych pomiędzy KE – państwo członkowskie, niektóre dane mogą nie być wprowadzane/ponownie generowane (poza systemami dziedzinowymi) w "polskich systemach".

- b. Czy archiwalne dane przestrzenne również są dostępne w formacie MS Access? Czy jest to format ESRI mdb?

Odp.: Dane archiwalne są zebrane w formie MS Access w rozszerzeniu mdb i przestrzennie w ESRI Shapefile (shp, shx, dbf, sbn, sbx). Dane bieżące przechowywane są w warstwach shp i w bazie postgresql.

- c. Ile jest rekordów danych archiwalnych?

Odp.: W formacie SDF v1 (BD 2001-2011) były 22 tabele. Należy przyjąć, że z każdego roku, tabele z największą liczbą rekordów, to tabele z danymi dotyczącymi ptaków (ok. 9-11 tys. rekordów) i pozostałych gatunków (ok. 19-20 tys. rekordów) – (przykład: 10614bird/ptaki, 19433spec/poz.gatunki). Dane archiwalne, zebrane łącznie z mdb przekazane do KE, stanowią 566386688 bajtów / 0,53 GB.

- d. W jaki sposób przechowywane są dane przestrzenne (bieżące i archiwalne)? Każdy obiekt w odrębnej tabeli czy dane połączone są w jedną warstwę, czy dane są w plikach na dysku (w jakim formacie), a nie w bazie danych?

Odp.: Dane przestrzenne nie są połączone i sprzężone z bazą danych Natura 2000, przechowywane są poza systemem BD, na dysku. Dane bieżące i archiwalne są w formacie shp jako jedna warstwa, w plikach na dysku.

3. Prosimy o wyjaśnienie, jakie zewnętrzne systemy zbierające i przetwarzające dane ma na myśli Zamawiający w WOP rozdział 1.1. Cel i opis ogólny projektu?

Dotyczy zdania *“usprawnienie procesów współpracy systemów między sobą oraz innymi zewnętrznymi systemami zbierającymi i przetwarzającymi dane przyrodnicze (przystosowanie do automatycznego i półautomatycznego importu / eksportu danych w różnych formatach) - uwzględniając w szczególności dane z systemów GDOŚ niebędących przedmiotem projektu (bank danych zasobów przyrodniczych)”*.

Odp.: System musi spełniać wymogi danych otwartych.

Import-eksport w dużej mierze dotyczy konieczności przekazywania danych do KE i danych otrzymanych z innych źródeł. Na chwilę obecną, Centralne Repozytorium Danych KE oparte jest na zasilaniu danymi wsadowymi w formacie xml lub xls.

- a. Jakie inne “zewnętrzne systemy” mają być objęte “współpracą” oprócz banku danych zasobów przyrodniczych?

- b. Czy są to systemy GDOŚ, czy również z innych instytucji? Jeśli tak, to z których instytucji?

Odp.: Generalnie inne systemy będą raczej współpracowały poprzez API (np. ze stronami dzienników urzędowych). W Geoserwisie należałoby przewidzieć możliwość wyświetlenia innych zasobów z SHP, jest też możliwość wyświetlenia danych kml lub WMS, choć wskazana byłaby poprawa tych funkcjonalności.

- c. Czy jest możliwy bezpośredni dostęp do banku danych przyrodniczych bez potrzeby importu danych?

Odp.: Tak, importu danych do bazy BDZP dokonuje użytkownik zalogowany, po przydzieleniu odpowiednich uprawnień przez administratora systemu (obecnie takie uprawnienia mają pracownicy RDOŚ), dostęp do danych jest możliwy z poziomu Geoserwisu, oraz za pomocą usług OGC WMS i WFS, dla użytkowników, którzy założyli konta w systemie BDZP usługi OGC prezentują dane niezgeneralizowane.

- d. W jaki sposób wykorzystywane są zaimportowane dane w systemie? Czy Zamawiający przewiduje wykorzystanie usług przeglądania zamiast importu "obcych" danych do systemu?

Odp.: Zależy nam na powiązaniu danych gromadzonych w naszych różnych systemach i przenoszeniu ich do innych. W odniesieniu do danych w Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych, dane te muszą przejść proces harmonizacji według standardu danych GIS przed zaimportowaniem do BDZP, w odniesieniu do udostępniania z usług przeglądania innych instytucji, takim miejscem jest Geoserwis.

4. Pytanie dotyczy zdania z WOP: *"opracowanie koncepcji integracji systemów z funkcjonującym w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska systemem elektronicznego zarządzania dokumentacją EZD PUW (od 2024/25 r. EZD RP) - integracja ma umożliwić komunikację systemów oraz uzupełnienie danych i wizualizację przestrzenną na mapie postępowań administracyjnych"* W ramach modułu/systemu HaBiDeS, Zamawiający przewiduje integrację z EZD – czy będzie to jeden system EZD, o którym mowa wyżej, czy każda jednostka RDOŚ posiada własne EZD? Jeśli tak, to jakie są to systemy i jakich dostawców?

Odp.: Temat był poruszany na spotkaniu. Integracja z EZD PUW wydaje się być nie uzasadniona, ponieważ system ten będzie wygaszany. Integracja z EZD RP – to z kolei temat w fazie projektów na lata 24/25. Z rozmów wynikało że obecnie rozsądne by było się skupić na rozwiązaniu które by pozwalało maksymalnie, jak to możliwe automatycznie wypełniać formularze wymagane np. przez HaBiDeS.

5. W WOP, w rozdziale 1.2 Uzasadnienie projektu, wspomniano, iż GDOŚ jest organem administracji posiadającym zasoby danych (w różnych standardach i formatach). Prosimy o wyjaśnienie przez Zamawiającego, w jakich standardach i formatach GDOŚ gromadzi i przetwarza dane?

Odp.: Brak jest standardów interoperacyjności na poziomie technicznym, semantycznym czy organizacyjnym. Dane gromadzone są w formatach: csv, xml, xls, xlsx, pdf, mdb, shp, doc, docx, jpg.

6. W WOP, rozdział 1.3 Kontekst projektu, Zamawiający wskazuje na brak możliwości prezentowania danych historycznych o formach ochrony przyrody.
Prosimy o doprecyzowanie, jaki zakres informacji Zamawiający chciałby zaprezentować w ujęciu archiwalnym?

Odp.: W odniesieniu do bazy danych Natura 2000, zakres danych archiwalnych powinien umożliwiać przedstawienie stanu danych na dany okres/przedział czasu (dzień, miesiąc lub rok, lata od-do), dane opisowe (także w formie porównania wprowadzonych zmian dla danego przedmiotu ochrony dla jednego obszaru N2k, jak i porównując je na poziomie kilku obszarów) i dane przestrzenne.

W odniesieniu do CRFOP są to wszystkie wersje formularzy wraz z granicami form ochrony przyrody.

Czy jest możliwe utworzenie jednolitej bazy danych archiwalnych w kontekście zmian w strukturach danych?

Odp.: Tak, oczywiście będzie to wymagało odpowiedniego mapowania danych.

Czy takie analizy były prowadzone w GDOŚ, czy mają być przedmiotem zamówienia?

Odp.: Nie, ale biorąc pod uwagę dane zrzucone do tabeli, to jest to możliwe.

7. Prosimy o potwierdzenie, czy w WOP, w rozdziale 2 Wprowadzenie do projektu, w części: *“(m.in. ustanowienie systemu ścisłej ochrony szczególnie zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, wprowadzenia zakazu stosowania metod niedziałających selektywnie)”*, Zamawiający odnosi się do Zawiadomienia Komisji dot. Wytycznych dotyczących ścisłej ochrony gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na podstawie dyrektywy siedliskowej (2021/C 496/01)?

Odp.: Nie, Zamawiający nie odnosi się do Zawiadomienia Komisji dot. Wytycznych dotyczących ścisłej ochrony gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na podstawie dyrektywy siedliskowej (2021/C 496/01). Sformułowanie użyte w WOP - *(m.in. ustanowienie systemu ścisłej ochrony szczególnie zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, wprowadzenia zakazu stosowania metod niedziałających selektywnie)* – służy tylko opisowi wymogów stawianych przez dyrektywę w stosunku do ochrony gatunków.

8. W WOP, rozdział 2.2.1 System Natura 2000, Zamawiający wspomina o braku możliwości eksportu i publikacji danych niezatwierdzonych.

W jakim zakresie i gdzie Zamawiający widzi potrzebę publikowania tych danych? Czy tylko w trakcie konsultowania zmian SDF?

Odp.: Dane niepublikowane w aplikacji Natura 2000 mają, przede wszystkim, służyć GDOŚ do usprawnienia obsługi bazy danych w ramach wysyłania jej aktualizacji do Komisji Europejskiej.

Aktualnie, proces wprowadzania zmian do SDF obszaru Natura 2000, wygląda następująco:

RDOŚ przesyła do GDOŚ wnioski o zmianę SDF (opisowa informacja propozycji zmian w SDF) wraz z arkuszem zmian (będącym zrzutem pdf ze zmian wprowadzonych przez RDOŚ do aplikacji webowej). GDOŚ po analizie wniosku i sprawdzeniu jego poprawności z proponowanymi zmianami wprowadzonymi do aplikacji, zatwierdza/odrzuca wniosek w całości/w części. Zmiany, jakie RDOŚ wprowadził do aplikacji, gromadzą się w osobnej zakładce „proponowane zmiany” – GDOŚ, nakierowując na konkretną zmianę, ma możliwość wyboru „zatwierdź/odrzuć”. Wszystko, co zaakceptowane, automatycznie uwidacznia się w SDF, który można od razu wygenerować np. z aplikacji czy z poziomu CRFOP.

Jednak są takie propozycje zmian, które GDOŚ może zaakceptować tylko wstępnie (GDOŚ przychylił się do wniosku, ale nie może zatwierdzić tego w aplikacji – żeby SDF nie mógł się w tym zakresie zaktualizować); dotyczy to sytuacji, kiedy RDOŚ proponuje:

1) usunięcie przedmiotu ochrony z obszaru (zmiana in minus); zmiana taka wymaga uprzedniej zgody Komisji Europejskiej. Jeżeli KE zmianę zaakceptuje, wówczas GDOŚ może ostatecznie zatwierdzić usunięcie przedmiotu w aplikacji. GDOŚ nie może zatwierdzić zmiany od razu, bo zaktualizowałby się w tym zakresie SDF, a bez zgody Komisji nie jest to zasadne.

Najczęściej zmiana in minus przeczekuje w aplikacji (zaakceptowana przez GDOŚ, ale niezatwierdzona w bazie). Raz do roku (grudzień/styczeń) GDOŚ wysyła do KE aktualizację bazy wraz ze zmianami, jakie zostały zatwierdzone przez GDOŚ. Raport generuje się m.in. z aplikacji webowej, a skoro zmiana in minus wciąż nie jest zatwierdzona, to na już wyeksportowanym raporcie zmian, propozycję usunięcia GDOŚ musi wpisać ręcznie.

Wymusza to na GDOŚ stworzenie, na własne potrzeby, dodatkowej bazy z zaakceptowanymi przez siebie propozycjami zmian in minus.

Podsumowując, istnieje potrzeba umożliwienia eksportu raportu (łącznie z całym rokiem), w którym zawarte byłyby także zmiany zaakceptowane ale niezatwierdzone (dodatkowy status dla takich zmian). Możliwość taka, znacznie usprawniłaby generowanie raportu dla Komisji i zminimalizowałaby możliwość pomyłki czy pominięcia zmiany in minus.

2) dodanie przedmiotu ochrony (przed zaakceptowaniem zmiany w bazie najpierw wymagana jest aktualizacja rozporządzenia krajowego). Taka zmiana in plus, pomimo, że została wstępnie zaakceptowana przez GDOŚ, nie może być zatwierdzona w bazie, bo zostałaby wysłana do KE wraz z coroczną aktualizacją całej bazy. Zmiana taka może być zatwierdzona dopiero po nowelizacji rozporządzenia dla obszaru.

Przykład:

RDOŚ wysyła wniosek ze zmianą in minus, in plus i dotyczącą parametrów innych gatunków, np. zmiana liczebności.

GDOŚ zatwierdza w aplikacji zmianę parametrów dla przedmiotu ochrony od razu, zaś usunięcie i dodanie przedmiotu akceptuje jedynie wstępnie (taką odpowiedź dostanie RDOŚ), więc w SDF uwidocznione zostaną tylko te mniej istotne zmiany.

W ramach aktualizacji bazy danych do KE, GDOŚ generuje z aplikacji raport z zatwierdzonymi przez cały rok zmianami. Ze względu na niezakceptowanie w aplikacji zmian in minus, GDOŚ jest zobowiązana do ręcznego wprowadzenia zmiany, zaś jeżeli rozporządzenie nie zostało jeszcze znowelizowane, to zmiana in plus nie jest wprowadzana do raportu.

Potrzebą jest stworzenie w aplikacji możliwości wstępnej akceptacji/zatwierdzenia – tak, aby do końcoworocznego raportu ze wszystkimi zatwierdzonymi w ciągu roku zmianami, dodatkowo nadpisane zostało to, co zatwierdzone wstępnie. Jednak to, co wstępnie zaakceptowane w aplikacji, nie może automatycznie aktualizować SDF, a jedynie być wprowadzone do raportu zmian dla KE.

Publikacja danych zatwierdzonych powinna umożliwić usługę generowania SDF obszaru w postaci xml oraz pdf (docelowo również innych formatów – np. docx) – opcja ta jest niezbędna do przedstawienia najbardziej aktualnej wersji SDF – zmiany częściowo zaakceptowane przez GDOŚ, a przed akceptacją KE.

Dodatkowo, umożliwienie publikowania danych niezatwierdzonych, odnosi się do sytuacji konieczności stworzenia SDF dla projektowanego obszaru Natura 2000, wobec którego, zgodnie z przepisami prawa, od chwili zgłoszenia do KE należy podjąć wszelkie środki ochronne, więc publicznie dostępne powinny być wszelkie dane dotyczące takiego obszaru, co aktualnie z poziomu bazy danych nie jest możliwe.

9. Prosimy o przybliżenie scenariuszy procesu aktualizacji danych zawartych w SDF, o którym Zamawiający wspomina w WOP w rozdziale 2.1.1. System Natura 2000.

Odp.: jw.

10. Zamawiający wspomina, w WOP, w rozdziale 2.1.1. System Natura 2000, iż „System pozwala jedynie na zatwierdzenie „zero-jedynkowe” (zatwierdzenie wprowadzonych zmian w całości lub ich odrzucenie)”.

Jakie kolejne etapy cyklu życia obiektu powinny być widoczne w systemie?

Odp.: W ramach aktualizowania SDF dla obszaru, możliwa jest modyfikacja zapisów w bazie, przy czym modyfikacja wymaga przekazania zmiany do zatwierdzenia przez GDOŚ. Do wprowadzonej zmiany, RDOŚ dołącza tekstowy opis zmian. Taki pakiet/rekord (zmiana + opis) może obejmować zmianę jednej pozycji (np. konkretnego przedmiotu ochrony) w bazie, ale może też obejmować wiele pozycji (paczka wielu zmian + opis). GDOŚ nie ma możliwości zaakceptowania/odrzućcia pakietu/rekordu tylko w części. Jeżeli w ramach rekordu są zmiany dla kilku gatunków, to akceptujemy całość albo odrzucamy wszystkie proponowane zmiany.

Przykład:

RDOŚ w SDF chce zmienić liczebność dla przedmiotu ochrony, wykonać zmianę in minus i skorygować swoje dane adresowe. Wprowadzając zmianę do aplikacji, wymaga się, aby

każdorazowo po wprowadzonej zmianie w danej pozycji, była ona od razu wstępnie zatwierdzona przez wprowadzającego i przekazana do akceptacji GDOŚ. Jeżeli pracownik RDOŚ skoryguje liczebność, wprowadzi zmianę in minus i zmieni dane teleadresowe, i dopiero po tym zatwierdzi te 3 zmiany jako jedną propozycję zmiany, to zmiana ta w zakładce 'proponowane zmiany', z poziomu której GDOŚ akceptuje/odrzuca propozycje, stanowi jedną paczkę. Jeżeli GDOŚ akceptuje tylko 2 z 3 propozycji zmian, a odrzuca jedną z nich, to z poziomu aplikacji nie ma innej możliwości niż odrzucenie wszystkich zaproponowanych zmian.

Istotna jest także możliwość wprowadzania własnych komentarzy do zmiany. RDOŚ, wprowadzając każdą zmianę do aplikacji, zobowiązany jest do nadpisania do niej zwięzłego, tekstowego uzasadnienia, które jest integralną częścią dla zmiany przy każdym przesłanym rekordzie w zakładce 'proponowane zmiany'. Opis ten jest o tyle ważny, że jest to podstawowa argumentacja popierająca zmianę, która zawarta jest także w wygenerowanym, końcoworocznym raporcie. Jeżeli zmiana proponowana przez RDOŚ jest zasadna, ale błąd jest w opisie zmiany – np. zły kod przedmiotu ochrony, to GDOŚ jest zobowiązany do odrzucenia zmiany i ewentualnie do wprowadzenia jej ze swojego poziomu, jako administrator bazy - wprowadzając zmianę na nowo i dodając poprawny opis.

Potrzebą jest umożliwienie GDOŚ edytowania zmian i opisu do zmiany w zakładce 'proponowane zmiany', tak, aby nie zachodziła konieczność odrzucenia wniosku ze względu na nieistotny, z punktu widzenia ochrony obszaru, błąd techniczny, popełniony w opisie do zmiany.

11. Dotyczy WOP, rozdział 2.1.2 System Zarządzania Ochroną Przyrody (SZOP).

Prosimy o wyjaśnienie poniższych pytań:

- a) Jakie instytucje/organy wprowadzają dane do systemu i w jakim zakresie?

Odp.: Dostęp do bazy SZOP jest możliwy tylko poprzez łączenie z siecią GDOŚ. Do systemu dane wprowadzają pracownicy regionalnych dyrekcji ochrony środowiska (16) oraz GDOŚ. Dane dotyczą obowiązujących aktów prawnych, dokumentacji przyrodniczych i informacji o danej formie ochrony przyrody. Jest tam także możliwość wprowadzenia harmonogramu realizowanych działań.

- b) Czy w aktualnie funkcjonującym Systemie Zarządzania Ochroną Przyrody (SZOP) istnieje możliwość wprowadzania danych dotyczących monitoringu przyrodniczego?

Odp.: Aktualnie jest możliwość załączenia pliku z takimi danymi w zakładce dokumentacje. Aby skorzystać z tych danych, należy je pobrać.

- c) Czy system SZOP porównuje/zestawia dane z zapisami PAF? Czy istnieje konieczność raportowania pod kątem realizacji PAF?

Odp.: W SZOP są wpisane działania zgodne z zapisami PAF, jednakże nie tworzy się raport który można przypisać do PAF (trzeba dokonać dodatkowych analiz). Wskazane jest, aby była możliwość w nowym systemie raportowania pod kątem realizacji PAF.

12. System HaBiDeS

- a) Czy główną intencją stworzenia systemu, jest utworzenie i utrzymanie krajowej bazy, która będzie funkcjonować równolegle do zasilania bazy unijnej?

Odp.: Główną intencją stworzenia systemu, jest utworzenie i utrzymanie krajowej bazy, która będzie funkcjonować równolegle do zasilania bazy unijnej.

13. Dotyczy załącznika nr 1 do WOP, Rozdział 2.3.5 Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody (CRFOP) + Geoserwis:

- a) W jakim formacie oraz w jaki sposób, powinny być przekazywane sprawozdania do GUS i EEA?

Odp.: csv, gml, excel

- b) Czego powyższe sprawozdania powinny dotyczyć?

Odp.: Form ochrony przyrody.

- c) Czy organy zasilające CRFOP przekazują dane w ustandaryzowanym formacie i strukturze danych?

Odp.: Organy wprowadzają dane na podstawie aktów prawnych dla form ochrony przyrody, których nie w CRFOP. Zakres danych, organizację, tryb i standardy techniczne tworzenia CRFOP określa rozporządzenie o CRFOP z 2012 roku.

14. W WOP, w rozdziale 4.1 Przedmiot zamówienia, Zamawiający wskazuje, w pkt 10.7, iż w zakresie asysty technicznej poza wsparciem technicznym, Wykonawca zapewni wsparcie merytoryczne w zakresie monitorowania i sprawozdawczości.

Prosimy o wyjaśnienie, na czym powinno polegać wsparcie merytoryczne w powyższym zakresie?

Odp.: Wsparcie techniczne, serwisowe – będzie kwestią umowy po wdrożeniu systemu – SLA.

Wsparcie merytoryczne z punktu widzenia technicznego – szkolenie wdrożeniowe, obsługa administracyjna serwerów bazodanowych – instrukcje, szkolenie

15. W WOP, Zamawiający definiuje, że jednym z kluczowych elementów realizacji zlecenia jest wykonanie modernizacji, rozbudowy i rozszerzenia funkcjonalności wybranych elementów systemów wykorzystywanych do zarządzania zasobami przyrody funkcjonujących już w GDOŚ (baza IGO, CRFOP i Geoserwis GDOŚ). Jednocześnie w tym samym dokumencie Zamawiający wskazuje:

- a) w rozdziale 2.2.2, że: *“system IGO działa poprawnie a w ramach projektu planuje się jego modernizację umożliwiającą wprowadzenie dodatkowych funkcjonalności oraz zapewnienie integralności danych z systemem Geoserwis GDOŚ.”*

Prosimy o wskazanie jakie dodatkowe funkcjonalności ma posiadać system i w zakresie jakich konkretnie danych ma być zagwarantowana integracja z Geoserwis GDOŚ?

Odp.: System informatyczny gromadzący i udostępniający informację opisową oraz przestrzenną dotyczącą inwazyjnych gatunków obcych w Polsce (IGO).

Należy zaznaczyć, iż w ramach obowiązującej umowy wsparcia technicznego, planowane jest wdrożenie części funkcjonalności w obecnie funkcjonujących systemach IGO, GDOŚ i CRFOP.

- 1) Utworzenie w dotychczasowej warstwie w Geoserwisie 'Inwazyjne gatunki obce (IGO)' podwarstw: 'Centralny Rejestr Danych o IGO' i 'Gatunki obce – inne dane'. Struktura ta zostanie wprowadzona także w bazie.

Centralny Rejestr Danych o IGO:

- dane o stwierdzeniu w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii oraz IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski (art. 6 ust. 5 ustawy o gatunkach obcych);
- będą to dane z dotychczasowej bazy: Nr rej. 802847, 806597-806628, 806630, od 806644;
- możliwości takie jak dotychczas dla 'stwierdzeń IGO w środowisku'

Gatunki obce – inne dane:

- dane o gatunkach obcych w posiadaniu GDOŚ, pozyskane m.in. w ramach projektu POIS.02.04.00-00-0100/16 pn. Opracowanie zasad kontroli i zwalczania inwazyjnych gatunków obcych wraz z przeprowadzeniem pilotażowych działań i edukacją społeczną.' oraz dane z inwentaryzacji występowania roślin i zwierząt IGO na gruntach pozostających w zarządzie PG Lasy Państwowe (2019 r.);
- będą to dane z dotychczasowej bazy: Nr rej. do 802846, 802848-806596, 806629, 806631-806643;
- możliwość edycji tylko dla superużytkownika; administratorzy mogą edytować tylko swoje wpisy i zaznaczać przy pozostałych wpisach, że stanowiska już nie ma ('Status działań zaradczych:'); możliwość dodawania, przeglądania, importu i eksportu dla wszystkich;
- w Ustawieniach utworzenie dla superużytkownika dla wszystkich podwarstw analogicznych opcji;
- w Przeglądaniu możliwość wyboru podwarstwy.

- 2) Zmiany do modułu 'zezwolenie na odstępstwo od zakazów'

- zasilenie bazy IGO i Ekoportalu danymi z EZD;
- możliwość wybrania opcji samouzupełniania danych dla kolejnych gatunków w danym zezwoleniu;

- 3) Zmiany do modułu 'stwierdzenie IGO w środowisku':

- możliwość wysyłania maila automatycznego do gminy o innej treści, w przypadku wprowadzenia stwierdzenia IGO rozprzestrzenionego na szeroką

skalę o określonym 'Statusie działań zaradczych' (dotyczy obecnie: 'Stanowisko całkowicie usunięte' lub 'Stanowisko naturalnie zanikło');

- dodanie w automatycznym mailu do gminy linku do danego stanowiska w Geoserwisie;
- możliwość przesunięcia dla administratora danych z podwarstwy 'Gatunki obce – inne dane' do podwarstwy 'CRD o IGO'; możliwość dla super użytkownika przesunięcia danych pomiędzy obydwojema warstwami, też całego gatunku;
- dodanie we wpisie informacji o wystaniu zawiadomienia do gminy i jako załącznik wiadomość;
- połączenie z bazą CRFOP w zakresie granic rezerwatów przyrody i parków narodowych oraz bazą LP i SIPAM, ponieważ określają właściwość organów do wpisywania danych do bazy;

4) Zmiany do funkcji 'Przeglądania':

- możliwość dodania/usunięcia kolumn w tabeli wynikowej, na stałe dla danego użytkownika;
- możliwość zaznaczenia większej liczby wpisów i automatycznego zaznaczenia wszystkich wyszukanych danych np. w celu przeniesienia do innej podwarstwy, stworzenia raportu, eksportu;
- możliwość wyszukiwania po pojedynczych literach/cyfrach (obecnie jest to możliwe przy użyciu składni SQL LIKE);
- tworzenie prostych raportów w oparciu o dane tabelaryczne i przestrzenne, w tym raportu dla KE;

5) Zmiany do funkcji 'Eksportowanie/Importowanie danych'

- możliwość wyeksportowania danych zawężonych wyszukiwaniem;
- możliwość eksportowania plików .shp, .gejson, Excel;

6) Rozszerzenie uprawnień super użytkownika:

- zmiana treści zawiadomienia kierowanego do gmin;
- dostęp do informacji o osobie rejestrującej;
- edycja reguł walidacji, np. wskazanie, które pole są wymagane przy dodawaniu stwierdzeń/zezwoleń IGO lub przy importowaniu danych;
- dodawanie/usuwanie pól, ustawiania ich kolejności, edytowania nazw pól i treści informacji „i”, określania ile jest do wyboru odpowiedzi z listy słownikowej (czy tylko jedno czy więcej);

- wskazywanie, które warstwy/podwarstwy są widoczne/ edytowalne/ usuwalne, a także które pola są widoczne dla danego użytkownika (np. dla Interesanta nie będzie widoczne pole imię i nazwisko w zezwoleniach, czy nie będzie możliwości edycji przez RDOŚ nie swoich zezwoleń);
- określanie zawartości okna 'Podglądu' (obecnie nie się widoczne pola uzupełniane automatycznie np. Data rejestracji);
- dodanie opcji samouzupełniania danych dla kolejnych gatunków w zezwoleniu i wskazania, które pola będą się samouzupełniały i którymi danymi;
- dodawanie/usuwanie podwarstw, zmiany ich nazw.

b) w rozdziale 2.3.2, ogólne funkcje systemu CRFOP i Geoserwis. Prosimy o wskazanie szczegółowego zakresu modernizacji obu tych systemów oraz ich dodatkowych funkcjonalności.

Odp.: Modyfikacja i rozbudowa Geoserwis poprzez udostępnienie funkcjonalności:

- wyszukiwania na podstawie danych ewidencyjnych;
- rozbudowania panelu administracyjnego Geoserwisu pozwalającego na konfigurację danych administrowanych przez GDOŚ zamieszczanych na portalu Geoserwis,
- stworzenia panelu umożliwiającego analizy danych przestrzennych na podstawie danych CRFOP, PRG, CORINE, Wód Polskich, Banku Danych o Lasach;
- Geoserwis – funkcja Drukuj** : umożliwienie wyboru podkładu spośród: map GUGiKu oraz OpenStreetMap (w tym przypadku na wydruku, ze względu na warunki licencyjne, musi pojawić się adres: www.openstreetmap.org/copyright);
- umożliwienie edycji treści komunikatu na stronie startowej Geoserwisu (okienko: *informacja* oraz okienko: *Informacja o RODO*) np. poprzez panel administracyjny Geoserwisu;
- umożliwienie edycji treści komunikatu w Geoserwisie wyświetlanego z poziomu funkcji: **Uwagi do form ochrony przyrody** (załącznik o nazwie: **komunikat.png**) np. poprzez panel administracyjny Geoserwisu;

- dodanie nowej ikony w panelu narzędziowym, która będzie powieleniem funkcji:

Edytuj współrzędne

dostępnej obecnie z poziomu narzędzia z funkcjami do

rysowania

Rozbudowanie tej ikony o możliwość wprowadzania współrzędnych w formacie: SMS(stopnie , minuty, sekundy), (stopnie, części dziesiętne stopni), 1992, 2000, WGS 84 {DMS(stopnie, minuty, sekundy), DDM (stopnie, minuty dziesiętne), DD (stopnie dziesiętne)}. Wygląd ikony taki sam

jak ten, który ma funkcja: **Edytuj współrzędne** ;

- zmiana nazw warstw dostępnych spod poziomu ikony Państwowego Instytutu Geologicznego:

- z „*otwory wiertnicze – HYDROLOGICZNE*” na „*otwory wiertnicze – HYDROGEOLOGICZNE*”,

- z „HYDROLOGIA – Monitoring Wód Podziemnych” na „HYDROGEOLOGIA – Monitoring Wód Podziemnych”,
 - z „Szczegółowa mapa geologiczna pigSMG” na „Szczegółowa mapa geologiczna Polski – SMGP”;
- i. modyfikacja identyfikacji obiektów z mapy Geoserwisu (ikona „I”) w odniesieniu do grupy/alei w taki sposób, żeby po zidentyfikowaniu jednego obiektu, będącego częścią większej grupy, podświetliła się cała grupa/aleja (wszystkie obiekty wchodzące w skład danego pomnika). Można to zrealizować np. poprzez wyświetlenie żółtej obwoluty na symbolu pomnika;
 - j. zmiana nazw otulin ze schematu: *”Kozłowiecki Park Krajobrazowy – otulina”* na *„otulina Kozłowieckiego Parku Krajobrazowego”*;
 - k. Poziomu zakładki Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii na Geoserwisie - brak wyświetlania miejscowości o obiektów fizjograficznych z grupy PRNG;
 - l. identyfikacja wszystkich obiektów nakładających się na siebie w Geoserwisie
 - m. w wynikach wyszukiwania dla nazw geograficznych należy dodać kolumnę gminy, powiaty;
 - n. z poziomu formularza w CRFOP dla drzew dodać jeszcze opcje „drzewo” za polem: „inne” ;
 - o. Informacja z WFS GDOŚ w odniesieniu do pomników przyrody jest widoczna jako wieloobiektowa (a powinna być jednoobiektowa) co jest niezgodne z tym co eksportuje się jako Excel (dane są prezentowane poprawnie;)
 - p. dodanie do WFS GDOŚ warstwy regionów biogeograficznych;

Modyfikacja i rozbudowa CRFOP udostępnienie funkcjonalności:

- a. udostępnienie funkcjonalności umożliwiającej edycję formularzy danych przez użytkowników niezalogowanych (uruchomienie formularza do edycji będzie jednocześnie funkcją tworzącą jego kopię. Kopia po zakończeniu edycji przez użytkownika niezalogowanego otrzyma status: niezatwierdzony do czasu zmiany na: zatwierdzony przez użytkownika zalogowanego);
- b. modyfikację panelu administratora o dodanie funkcjonalności dotyczącej raportowania danych na potrzeby raportowania do GUS i EEA;
- c. pozwalającej na odtworzenie stanu informacji opisowych i przestrzennych, zamieszczonych w rejestrze, zgodnie z wybraną datą oraz umożliwienie wyświetlenie wszystkich zmian przestrzennych z poziomu portalu administratora CRFOP;
- d. dodanie funkcjonalności informującej o nowoopublikowanych aktach prawnych dotyczących form ochrony przyrody w wojewódzkich dziennikach urzędowych, dzienniku ustaw, dziennikach urzędowych resortu środowiska;
- e. **uzupełnienie wszystkich formularzy w CRFOP dla pomników przyrody (około 600 drzew) w Hajnówce (gmina miejska i gmina wiejska) o informacje o gatunku drzewa;**
- f. modyfikacja funkcji wyszukiwania aktów w CRFOP, tak by było możliwe ignorowanie wielkości liter;
- g. dostęp do wyszukiwarki aktów w CRFOP także dla użytkowników niezalogowanych (taka funkcjonalność już istnieje z poziomu użytkownika zalogowanego);

- h. **dodanie pola: UWAGI do formularzy w CRFOP dla obszarów ptasich analogicznie jak to jest wykonane dla obszarów siedliskowych;**
- i. **dodanie w CRFOP opcji kopii formularzy dla rezerwatów, parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu;**
- j. wyświetlenie (przy próbie zapisu zmian formularza dla pomników przyrody) na liście błędów błędu krytycznego, niepozwalającego na zapisanie, w przypadku nieuzupełnienia pola pierśnica, komunikatu: " Brak przeliczenia/uzupełnienia pola pierśnica") Ten błąd powinien pojawić się tylko w przypadku, gdy obwód jest już uzupełniony (czasem w aktach nie ma w ogóle tej informacji, w takim przypadku pierśnicy się nie obliczy);
- k. Modyfikacja treści komunikatu dostępnego z poziomu: **Pomoc** na wysokości :*geometria formy ochrony z pliku* w formularzach CRFOP. Obecnie jego treść to: *Jeżeli wprowadzający dysponuje lokalizacją obiektu w postaci wektorowego pliku w formacie ESRI Shapefile, to można wykorzystać go w celu wprowadzenia danych do rejestru. Wymagany zestaw plików (shp, shx, dbf, prj) musi być spakowany do pojedynczego archiwum w formacie ZIP.*
Inną możliwością wprowadzenia lokalizacji lub przebiegu granicy formy ochrony przyrody za pomocą pliku jest wykorzystanie formatu arkusza kalkulacyjnego MS Excel (lista współrzędnych punktów załamania). Wymagane jest, aby kolumny nie miały nagłówek (współrzędne zaczynają się od pierwszego wiersza), pierwsza kolumna zawierała wartości X, druga Y, a separatorem dziesiętnym była kropka. Jeżeli wprowadzający nie posiada ww. pliku dane o lokalizacji należy wprowadzić ręcznie w polu „Geometria formy ochrony przyrody w formie współrzędnych”
Modyfikacja obejmuje dodanie jednego zdania:
*Jeżeli wprowadzający dysponuje lokalizacją obiektu w postaci wektorowego pliku w formacie ESRI Shapefile, to można wykorzystać go w celu wprowadzenia danych do rejestru. Wymagany zestaw plików (shp, shx, dbf, prj) musi być spakowany do pojedynczego archiwum w formacie ZIP. **Jeżeli dołączony plik zawiera więcej niż jeden obiekt niezależnie od jego typu (punkt, poligon), przed wprowadzeniem należy dokonać złączenia obiektów w jeden (typ obiektu zmieni się na wielopunkt lub wielopoligon);***
Inną możliwością wprowadzenia lokalizacji lub przebiegu granicy formy ochrony przyrody za pomocą pliku jest wykorzystanie formatu arkusza kalkulacyjnego MS Excel (lista współrzędnych punktów załamania). Wymagane jest, aby kolumny nie miały nagłówek (współrzędne zaczynają się od pierwszego wiersza), pierwsza kolumna zawierała wartości X, druga Y, a separatorem dziesiętnym była kropka. Jeżeli wprowadzający nie posiada ww. pliku dane o lokalizacji należy wprowadzić ręcznie w polu „Geometria formy ochrony przyrody w formie współrzędnych”;
- l. Przygotowanie tabeli xls do zasilenia bazy CRFOP informacjami o dokumentach planistycznych o obszarach Natura 2000;
- m. Docelowo tabela z uzupełnionymi danymi ma zasilać w formularzach Natura 2000 następujące informacje:
Czy ustanowiono plan zadań ochronnych albo plan ochrony?, Dane aktu prawnego o ustanowieniu planu ochrony? (chodzi o więcej niż jeden dokument do wprowadzenia wraz z możliwością wprowadzenia linku do aktu)

Dodatkowo prosba, aby w formularzu dla obszarów Natura 2000 zamiast określenia: *Czy ustanowiono plan zadań ochrony albo plan ochrony?*
Wprowadzić: **Czy ustanowiono dokument planistyczny?**
zamiast określenia: *Dane aktu prawnego o ustanowieniu planu ochrony?*
Wprowadzić: **Informacje o dokumentach planistycznych?**

- n. modyfikacja z poziomu formularza dla pomników przyrody będących drzewami w CRFOP - dla drzew wielopniowych dodanie znaku „plus” dodającego kolejne pnie dla drzewa obok pola obwód z przeliczeniem na pierśnice (sposób obliczenia analogicznych jak dotychczasowy);
- o. błąd z rangi: ostrzeżenie, w przypadku nie uzupełnienia pola pierśnica, komunikat: "Brak przeliczenia/uzupełnienia pola pierśnica";
- p. przygotowanie geopaczki albo Excela do zbiorowego importu użytków oraz pomników w zakresie danych wymaganych przez formularz dla użytków ekologicznych oraz pomników przyrody;
- q. dodanie opcji wyszukiwania po kodzie PLZIPOP;
- r. Filtrowanie po rodzaju tworzywa, typie i podtypie pomnika przyrody;
- s. do każdego obiektu w pomniku wieloobiektowym umożliwienie dodania nazwy własnej, a nazwa główna zbierała obiekty po przecinku;
- t. zaproponowanie rozwiązania ułatwiającego wprowadzanie danych przestrzennych do poligonowych obiektów oraz pomników wieloobiektowych dla użytkowników bez znajomości GIS;
- u. Pełna edycja (usuwanie, dodawanie) zdjęć pomników przyrody w formularzach z poziomu aplikacji użytkownika CRFOP.

Doprowadzenie do normalizacji rejestru CRFOP poprzez stworzenie zewnętrznej relacyjnej bazy danych dla aktów prawnych, zintegrowanej z CRFOP, aby akty prawne (załączone jako pliki do pobrania) dotyczące form ochrony przyrody nie były redundowane, co niepotrzebnie zwiększa wielkość bazy.

Doprowadzenie do automatycznej wymiany danych pomiędzy CRFOP a bazą SZOP w zakresie danych o Planach Zadań Ochronnych (PZO)/ Planów Ochrony (PO) dla obszarów Natura 2000 i rezerwatów przyrody.

16. W WOP, Zamawiający, w rozdziale 2.3.1 wymienia system Bank danych o zasobach przyrodniczych z komentarzem „*opcjonalnie – konieczność zapewnienia trwałości projektu*”. Jednocześnie w rozdziale 1.1 wskazuje, że system ten nie jest przedmiotem projektu. Prosimy o wyjaśnienie czy modernizacja tego systemu jest jednak rozpatrywana jako „opcja”, a jeżeli tak to prosimy o szczegółowe wskazanie jej zakresu.

Odp.: Bank Danych o Zasobach Przyrodniczych nie jest przedmiotem integracji baz, jednak w przypadku modernizacji Geoserwisu, należy mieć na uwadze, że jednym z komponentów systemu BDZP jest właśnie Geoserwis, który musi mieć zachowane połączenie z pozostałymi komponentami BDZP.

17. W WOP, Zamawiający definiuje, że jednym z kluczowych elementów realizacji zlecenia jest opracowanie i wdrożenie rozwiązań do spójnego, scentralizowanego procesu prowadzenia baz

danych opisowych i przestrzennych (pośredniej i publikacyjnej) na podstawie danych zgromadzonych w zasobach GDOŚ.

Jednocześnie jednym z głównych celów projektu jest: *“integracja systemów teleinformatycznych (baz danych i aplikacji) wykorzystywanych do pozyskiwania, gromadzenia, przetwarzania i generowania informacji o zarządzaniu ochroną przyrody oraz harmonizacji i konsolidacji danych przyrodniczych niezbędnych do spójnego i racjonalnego zarządzania nimi.”*

Zgodnie z najlepszymi praktykami, podstawą budowy tego takiego typu systemów jest zintegrowany model logiczny danych objętych dziedziną. Taki model danych jest podstawą do stworzenia narzędzi aplikacyjnych realizujących funkcjonalności systemu. Może się więc okazać, że istniejące rozwiązania informatyczne realizujące funkcjonalności obecnych, niezależnych systemów GDOŚ będą niekompatybilne ze zintegrowanym modelem logicznym.

W związku z powyższym, prosimy o potwierdzenie, że intencją Zamawiającego wyrażoną w rozdziale 3. Idea realizacji projektu, jest budowa wszystkich systemów na nowo, przy ewentualnym wykorzystaniu, jeżeli będzie to technicznie możliwe i funkcjonalnie uzasadnione, istniejących komponentów, a nie tylko ich modernizacja pod kątem spełnienia nowych wymagań.

Odp.: Zgadza się. Chcielibyśmy by był to jeden system (najlepiej podzielony na pojedyncze moduły, chyba że będzie jakieś inne rozwiązanie) napisany od nowa z jednym wspólnym modelem logicznym danych.

18. W WOP Zamawiający definiuje, że jednym z kluczowych elementów realizacji zlecenia jest: *“opracowanie i wdrożenie rozwiązań do spójnego, scentralizowanego procesu prowadzenia baz danych opisowych i przestrzennych (pośredniej i publikacyjnej), na podstawie danych zgromadzonych w zasobach GDOŚ.”*

Prosimy o wyjaśnienie, co Zamawiający rozumie pod pojęciami *“baza pośrednia”* i *“baza publikacyjna”* i jaka baza/y ma charakter źródłowy dla powyższych baz?

Odp.: Baza pośrednia, to ta, która jest w ciągłym stanie aktualizacji, jest na bieżąco zmieniana (np. w trakcie zatwierdzania zmian w SDF, które wcześniej wymagają zgody KE) i do tego czasu nie może zostać uaktualniona w taki sposób, by można było udostępnić ją do wiadomości społeczeństwa.

Baza publikacyjna przedstawia dane, które mogą być aktualnie upublicznione „na zewnątrz” – do wglądu społeczeństwa, odmiennie jak powyżej.

Przedstawia dane opisowe i przestrzenne aktualnie obowiązujące, niezależnie od prowadzonych w stosunku do nich zmian, będących na etapie zatwierdzania/ konsultacji/ propozycji, itp.

19. W WOP, w rozdziale 1.3 Kontekst projektu, Zamawiający wskazuje, że obecnie działające w GDOŚ systemy są niezależne i nie zapewniają integralności danych *“(gromadzące często te same dane bez wzajemnej weryfikacji, pomimo że jeden z systemów obsługiwanych przez GDOŚ jest „macierzystym” dla innych).”*

Prosimy o wskazanie wzajemnych relacji pomiędzy danymi zgromadzonymi w systemach GDOŚ, w szczególności wskazania, które dane są referencyjne – źródłowe.

Odp.: Schemat połączeń jest załącznikiem do niniejszego dokumentu.

20. W WOP, w rozdziale 2.1.1 SYSTEM NATURA 2000 (N2000), Zamawiający wskazuje, że granice obszarów Natura 2000 wyznaczane są „z dokładnością map gruntowo – ewidencyjnych”.

Czy w związku z tym, Zamawiający zakłada, że nowy system Natura 2000 musi mieć dostęp do aktualnych danych ewidencji gruntów i budynków?

Odp.: Z poziomu bazy Natura 2000, system nie musi mieć dostępu do danych ewidencji gruntów i budynków – jeżeli taka informacja jest nam niezbędna, wykorzystujemy do tego system GIS.

Prosimy również o wskazanie, do jakich innych przestrzennych danych zewnętrznych – prowadzonych i udostępnianych przez organy administracji publicznej modernizowane w ramach realizacji zamówienia systemy GDOŚ powinny mieć dostęp.

Odp.: Wody Polskie, Bank Danych o Lasach, PRG, PRNG, BDOT, EGIB, CORINE.

21. W WOP, w rozdziale 4.1. Przedmiot zamówienia, Zamawiający wskazuje, że jednym z zadań Wykonawcy będzie: *“opracowanie projektu koncepcyjnego powiązania danych gromadzonych w różnych systemach.”*

Mając na uwadze uwarunkowanie wskazane przez Zamawiającego, że obecnie działające w GDOŚ systemy są niezależne i nie zapewniają integralności danych oraz wymaganie, że jednym z kluczowych elementów realizacji zlecenia jest opracowanie i wdrożenie rozwiązań do spójnego, scentralizowanego procesu prowadzenia baz danych, wskazujemy, że zgodnie z najlepszymi praktykami, podstawą nowobudowanych w ramach zamówienia systemów powinien być jednolity model logiczny (danych). Model ten będzie podstawą modeli fizycznych, na których będą operować rozwiązania aplikacyjne dla poszczególnych systemów GDOŚ.

W związku z powyższym, prosimy o potwierdzenie, że w ramach projektu technicznego obowiązkiem Wykonawcy będzie opracowanie niezależnego technologicznie modelu logicznego, zgodnego ze znormalizowaną metodologią zdefiniowaną w normach ISO serii 19100 - Geographic Information, w szczególności:

- ISO 19101 — Reference model,
- ISO 19103 — Conceptual schema language,
- ISO 19109 — Rules for application schemas,
- ISO 19110 — Methodology for feature cataloguing,
- ISO 19115 — Metadata,
- ISO 19126 — Feature concept dictionaries and registers,
- ISO 19131 — Data product specification.

Model logiczny musi zostać udokumentowany w postaci dokumentu Specyfikacji Danych zgodnego z ISO 19131 — Data product specifications oraz z uwzględnieniem, wytycznych technicznych INSPIRE D2.6: Methodology for the development of data specifications i musi, co najmniej zawierać:

- informacje identyfikujące specyfikację danych,
- zakres tematyczny objęty specyfikacją danych,
- zakres informacyjny danych i ich strukturę, w szczególności:
 - tekstowy opis modelu logicznego oraz zdefiniowanych w nim typów obiektów;

- schemat/y aplikacyjny w postaci diagramów UML;
- katalog obiektów,
- system odniesień przestrzennych i czasowych, jednostki miary,
- szczegółowe wymagania dotyczące metadanych.

Odp.: Zamawiający potwierdza.

22. Dotyczy następującego zdania z załącznika nr 1 do WOP, rozdział 2.1 Założenia "2) Budowa i modernizacja systemów powinna uwzględniać istniejące rozwiązania techniczne i systemowe przyjęte w GDOŚ, w szczególności w zakresie wykorzystania dostępnych baz danych, dostępnej mocy obliczeniowej i danych udostępnianych przez istniejące systemy teleinformatyczne."

Prosimy o wyjaśnienie:

Co należy rozumieć pod pojęciem „dostępne bazy danych”, czy Zamawiający miał na myśli implementacje technologiczne (silniki bazy danych) np. Oracle, Postgres, czy modele fizyczne?

Odp.: Wykorzystanie danych z obecnych systemów.

23. Dotyczy następującego zdania z załącznika nr 1 do WOP, rozdział 2.2 Wymagania ogólne, pkt 3 „System winien mieć także możliwość wykorzystywania rozproszonych zewnętrznych baz danych [...]”.

Prosimy o wyjaśnienie:

Z jakimi konkretnie rozproszonymi zewnętrznymi bazami danych, system musi mieć możliwość komunikacji?

Co rozumie się pod pojęciem “rozproszona baza danych”? Czy są to dane prowadzone i udostępniane przez zewnętrzne w stosunku do GDOŚ organy administracji publicznej, czy dotyczą tylko danych w posiadaniu GDOŚ, ale zewnętrznych w stosunku do modernizowanego systemu?

Odp.: Instytucja korzysta z danych zewnętrznych z baz danych prowadzonych przez Wody Polskie, Lasy Państwowe, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, PIG-PIB, GIOŚ, a także informacje udostępniane przez dzienniki urzędowe. W GDOS jest prowadzony rejestr historycznych zanieczyszczeń ziemi oraz rejestr bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku. Oba rejestry są prowadzone w formie systemów teleinformatycznych, a dane z tych systemów są publikowane w Geoserwisie.

24. Dotyczy następującego zdania z załącznika nr 1 do WOP, rozdział 2.2 Wymagania ogólne, pkt 7 „g) zarządzanie systemem metadanych”.

Prosimy o wyjaśnienie:

Czy przez metadane należy rozumieć metadane, o których mowa w ustawie o infrastrukturze informacji przestrzennej? Jeżeli nie, prosimy o wyjaśnienie o jakich metadanych jest mowa w tym wymaganiu.

Odp.: Dodanie mechanizmu tzw. Danych o danych np. poprzez możliwość dodania etykiety umieszczonej w polu danych. Rozwiązanie mające na celu uproszczenie pracy na dużych zbiorach danych. Doprecyzowanie jakie są zależności informacyjne między systemami (mowa w ustawie o infrastrukturze informacji przestrzennej) poza kompetencjami technicznymi.

25. Dotyczy następującego zdania z załącznika nr 1 do WOP, rozdział 2.3 Wymagania szczegółowe, pkt 1 „W obszarze technicznym systemy należy rozpatrywać, jako sieć tworzoną przez zdolne do współdziałania systemy i bazy danych – opisowe i przestrzenne, zawierające dane i metadane o odpowiedniej treści oraz jakości. Poszczególne systemy powinny móc wzajemnie korzystać ze swoich zasobów, komunikując się ze sobą przy pomocy zestandaryzowanych usług sieciowych”.

Prosimy o wyjaśnienie:

Czy przez usługi sieciowe należy rozumieć usługi, o których mowa w ustawie o infrastrukturze informacji przestrzennej? Jeżeli nie, prosimy o wyjaśnienie, o jakich metadanych jest mowa w tym wymaganiu, a jeżeli tak, to czy Zamawiający dopuszcza komunikację wewnętrzną pomiędzy systemami za pośrednictwem innych bardziej wydajnych technologii np. REST API?

Odp.: Jeśli będzie jeden system np. z oddzielnymi modułami, i jedna baza danych to komunikacja za pomocą rest api raczej nie powinna być potrzebna. Zależności informacyjne między obecnie funkcjonującymi systemami przedstawia załącznik.

26. Dotyczy następującego zdania z załącznika nr 1 do WOP, rozdział 2.3.1 System Natura 2000 (N2000) oraz rozdział 2.3.3 HaBiDES+:

„Baza powinna spełniać następujące wymagania:

- 1) być zbudowana na oprogramowaniu opartym na licencjach typu open-source (np. PostgreSQL + PostGIS + Geoserver);
- 2) udostępniać dane usługami OGC WMS i WFS oraz ATOM zgodnie z wytycznymi technicznymi Dyrektywy INSPIRE;
- 3) udostępniać metadane usług OGC CSW (umieszczone na istniejącym serwerze metadanych GDOŚ przez Wykonawcę), zgodnie z wytycznymi technicznymi Dyrektywy INSPIRE;”

Zgodnie z koncepcją systemu Geoserwis opisaną w WOP, system ten jest „niejako centralnym systemem, przez który udostępniane są dane gromadzone [...] systemach GDOŚ”.

Mając powyższe na uwadze prosimy o wyjaśnienie, jaką rolę w całej infrastrukturze danych GDOŚ mają pełnić serwery usług OGC działające w ramach systemów NATURA 2000 i HaBiDES+?

Mając na uwadze dobre praktyki oraz optymalizację rozwiązań technologicznych wydaje się, że rolę centralnego węzła publikującego usługi sieciowe dla całej infrastruktury GDOŚ powinien pełnić system Geoserwis.

Odp.: OGC zapewniają otwarty dostęp do danych geograficznych i oprogramowania, umożliwiając instytucjom włączenie danych i usług Systemu Informacji Geograficznej (GIS) do każdej aplikacji użytkowanej na różnych urządzeniach komputerowych i przenośnych.

Jeśli w oparciu o dobre praktyki oraz optymalizację rozwiązań technologicznych Geoserwis też może spełniać taką usługę, to Zamawiający dopuszcza takie rozwiązanie, zgodnie z dyrektywą INSPIRE.

27. Dotyczy następującego zdania z załącznika nr 1 do WOP, rozdział 2.3.1 System Natura 2000 (N2000): „Baza powinna spełniać następujące wymagania:

- 4) umożliwiać gromadzenie danych dot. obszarów Natura 2000 (opisowe i geometryczne), przy czym należy również umożliwić import danych historycznych dostępnych w schematach strukturalnych innych niż aktualne;”

Prosimy o wyjaśnienie:

Czy import danych historycznych ma być procesem jednorazowym, wykonanym na etapie inicjalnego zasilenia systemu, czy też system ma być wyposażony w funkcjonalność umożliwiającą „w dowolnym” momencie zasilenie danymi historycznymi przez pracowników Zamawiającego?

Odp.: Zakładamy jednorazowe wgranie wszystkich danych historycznych, dotyczących wprowadzonych zmian dla obszarów Natura 2000, natomiast system powinien umożliwiać podgląd/wizualizację tych danych historycznych, zarówno w odniesieniu do całego okresu istnienia obszaru, jak i przykładowo z konkretnego roku/przedziału czasowego (np. stan na dzień).

28. Dotyczy następującego zdania z załącznika nr 1 do WOP, rozdział 2.3.3 HaBiDES+: „Aplikacja ma udostępniać następujące funkcjonalności:

- 15) możliwość konfigurowania parametru widoczności atrybutów z tabeli atrybutów w usługach WMS/WFS;”.

Prosimy o wyjaśnienie funkcjonalności konfiguracji widoczności atrybutu w usłudze WFS. Zwracamy uwagę, że zgodnie ze swoją definicją usługa WFS zwraca dane w kodowaniu GML zgodnie ze zdefiniowanym schematem XSD. Ograniczenie widoczności „jakiegoś” atrybutu zwracanego przez usługę, że dane przez nią zwrócone w formacie GML, będą niepoprawne lub nawet nie będzie technicznej możliwości ich zwrócenia.

Odp.: Konfiguracja parametrów widoczności ma znaczenie tylko w odniesieniu do usługi WMS.

29. Pytanie dotyczy następującego zdania z załącznika nr 1 do WOP “Wykonawca zapewni zgodność dostarczonego rozwiązania z przyjętą dla systemu GDOŚ Polityką Bezpieczeństwa.” oraz następującego “Powstały w wyniku realizacji przedmiotu zamówienia System (...) powinien zapewnić dostęp i poprawną obsługę unikalnych użytkowników Systemu”

- a. Prosimy o udostępnienie polityki bezpieczeństwa GDOŚ.
b. Jaki system uwierzytelniania użytkowników funkcjonuje w GDOŚ i czy tworzony system musi być z nim zintegrowany?

Odp.: Tworzony system nie musi być zintegrowany z domeną. Chcielibyśmy system uwierzytelnienia po stronie aplikacji a nie domeny. System ze względu na swoją otwartość będzie w wydzielonej strefie. Minimum zabezpieczenia dla danych ogólnie dostępnych to „reCAPTCHA”, dla pozostałych w zależności od wrażliwości danych, sama rejestracja z koniecznością potwierdzenia adresu email lub numeru tel. z możliwością automatycznego odzyskania hasła plus wykorzystanie dostępnych rozwiązań 2FA.

Dostęp do danych wymagających autoryzacji, dodatkowo konieczność akceptacji przez administratora systemu.

Podczas spotkania pojawił się też dodatkowo pomysł możliwości ticketowego zgłaszania uwagi na stronie www sytemu (ale też po potwierdzeniu adresu np. email plus reCAPTHA).

30. Dotyczy następującego zdania z załącznika nr 1 do WOP, rozdział 2.3.1 Aplikacja do obsługi bazy danych *“8) możliwość generowania danych na dedykowanych formularzach określonym przez KE (PDF, docx, xml, json, formularzach rozporządzeń (pliki podstawą jest szablon w formacie docm udostępniany przez RCL), map w formatach jpg, png na określonych szablonach mapowych”* Prosimy o wyjaśnienie:

- a. Co oznacza *“możliwość generowania danych na dedykowanych formularzach określonym przez KE”*? Czy chodzi o generowanie raportów wg szablonów określonych przez KE?

Odp.: Aplikacja powinna umożliwić generowanie raportów we wszystkich, wymienionych wyżej, rozszerzeniach; zarówno raportu ze stanem aktualnym dla danego obszaru, jak i raportu zawierającego propozycje zmian wprowadzone przez RDOŚ, ale i raportu łącznego dla KE – czyli ze zmianami zaakceptowanymi w bazie danych i z tymi „wstępnie zatwierdzonymi” przez GDOŚ (zmiany in minus w SDF).

Komisja Europejska wymaga głównie formatów xml i danych przestrzennych w rozszerzeniach shp, shx, dbf, prj;

- b. Czy formaty PDF, docx, xml, json dotyczą formatów raportów?

Odp.: Tak, ale nie tylko – także chodzi o możliwość generowania w takich formatach SDF.

- c. *“map w formatach jpg, png na określonych szablonach mapowych”* - czy to oznacza możliwość eksportu mapy do formatu jpg i png? Czy mapy mają określoną formę prezentacji, opisy ramkowe itp. wynikające z wymogów unijnego raportowania?

Odp.: Tak. KE nie wymaga określonej formy prezentacji mapy, jednak bardzo usprawni to raportowanie. Aktualnie aplikacja nie ma usługi generowania mapy – wszystkie dane przestrzenne są wprowadzane odrębnie do QGIS, który nie jest sprzężony z bazą danych. Generowanie map w formatach jpg czy png ma nie tylko służyć do raportowania KE, ale także ma być narzędziem, między innymi, do upubliczniania informacji społeczeństwu czy być wykorzystywane przez GDOŚ w stosunku do powstałych zapytań/próśb/planów i projektów spoza instytucji GDOŚ – ministerstwa, starostwa, gminy, obywateli.

31. Pytanie dotyczy następującego zdania z załącznika nr 1 do WOP, rozdział 2.3.2 System Zarządzania Ochroną Przyrody *“Modernizacja Systemu ma zapewnić (..) automatyczne/półautomatyczne zasilenie bazy danych informacjami z dziennika ustaw i dzienników wojewódzkich (api), oraz dziennika komisji europejskiej z wykorzystaniem mechanizmów etl.”*

Czy zasilenie ma polegać na pobraniu tekstu określonego aktu prawnego w formacie PDF i zapisanie go do repozytorium systemu? Jeżeli nie, prosimy o uszczegółowienie zakresu wymaganej integracji.

Odp.: Zasilenie ma polegać na pobraniu do systemu poprzez wpisanie publikatora aktu (lub automatyczne przeszukiwanie dziennika urzędowego, a następnie akt jako propozycja do zatwierdzenia w SZOP). Akt dostępny w postaci PDF i odnośnika do dziennika urzędowego.

32. Na czym powinna polegać i do jakiego stopnia miałyby być zakrojona „*autonomiczność rozwojowa istniejących rozwiązań*”?

Jest to istotne, ponieważ wydaje się, iż głównym celem realizacji zlecenia jest możliwie jak najpełniejsze zintegrowanie istniejących (w tym modernizowanych) oraz nowych systemów.

Odp.: Doszliśmy do wniosku, że chcielibyśmy jeden system z 1 bazą danych.

33. Zamawiający w WOP wskazał, iż głównym celem realizacji Pakietu 4 „*powinno być zoptymalizowanie działania systemów teleinformatycznych, aby możliwe było wykonywanie analiz wspierających proces decyzyjny w zakresie zarządzania obszarami chronionymi.*”

W załącznikach do WOP wskazano funkcjonalności oraz wymagania odnośnie systemów.

Czy Zamawiający identyfikuje poza wymienionymi w dokumentach potrzebami, inne problemy lub niedoskonałości w aktualnie wykorzystywanych przez Zamawiającego systemach, które powinny zostać wyeliminowane w przyszłych rozwiązaniach.

Odp.: Jeśli chodzi o technologie to chcielibyśmy mieć wszystko w jednej z tych, o których były rozmowy. Interesowałaby nas aplikacje napisane w języku python bądź php. Od Javy chcielibyśmy odejść z uwagi na jej sposób działania, jak i licencjonowanie.

-
34. Czy system ma mieć osobną dedykowaną aplikację webową z widokiem mapowym?

Odp.: TAK.

35. Jaka jest moc obliczeniowa wspomniana w pliku Opis wymaganych cech i funkcjonalności?

Odp.: Moc aktualnych zużytych zasobów na Vmware 50-60GHZ oraz 300GB RAM przez maszyny wirtualne.

36. Czy system ma stanowić jedno "źródło prawdy" od danych? Czy bardziej umożliwiać wymianę między systemami macierzystymi?

Odp.: W ramach dialogu oczekujemy odpowiedzi co do wyboru koncepcji architektury molit, czy mikroserwis. To będzie determinowało trochę odpowiedź na pytanie.

37. Aktualizacja danych CORINE, NUT2 itp. powinna dokonywać się automatycznie po umieszczeniu ich nowych wersji na serwerach jednostek odpowiedzialnych za nie?

Odp.: Raczej nie. Są to na ogół bardzo duże wolumeny danych i warto mieć kontrolę nad tym w którym momencie jest dokonywana aktualizacja. Wydaje się też, że aktualizacja w określonym momencie (np. jakiś czas przed wygenerowaniem danych do raportów KE, może być rozwiązaniem, np. sprawdzenie 1raz na rok/półrocze).

Istotne w tym miejscu jest żeby z poziomu aplikacyjnego (administracyjnego) można było wskazać źródła danych. KE szykuje zmianę w zakresie wykorzystania CORINE > EUNIS i odejście od obligatoryjnego wykorzystania NUTS2 (dana stricte statystyczna). Jednocześnie do zarządzania obszarami chronionymi w PL istotna jest informacja o właściwości miejscowej ciągniętej z PGR. Chyba należałoby zastosować model aktualizacji "na życzenie" bezpośrednio ze źródła danych jeżeli jest to możliwe

38. Czy w ramach projektu przewidywane jest uspoźnienie przestrzenne danych, które są w kilku systemach? Przykładowo 1 obszar ochrony środowiska jest w 3 systemach i ma trochę odmienne dane geometryczne (granice)?

Odp.: Tak, w tym kierunku zmierzamy. Przy czym należy zauważyć, że GDOŚ/RDOŚ jest odpowiedzialny tylko za dwie formy ochrony przyrody obszary Natura 2000 i rezerwy przyrody - te formy mogą się pokrywać granicami, ale są ustanawiane odrębnymi aktami prawnymi i mogą być rozbieżności w ich granicach pomimo pozornie "podobnych geometrii". W odniesieniu do pojedynczej formy ochrony przyrody, nie powinno być takiej sytuacji, że względu na jedno źródło pochodzenia granicy formy ochrony przyrody, którym jest akt prawny w sprawie danej formy (chyba że sposób opisu granicy w akcie nie jest jednoznaczny).

39. Dla obszaru Natura 2000 aplikacja bazodanowa ma mieć "możliwość zdefiniowania gatunków i siedlisk wrażliwych" - czy tylko poprzez atrybuty czy również na mapie?

Odp.: Aplikacja powinna dać możliwość zdefiniowania przedmiotów ochrony wrażliwych zarówno poprzez atrybuty, jak i na mapie – jednak nie może to być dana dostępna publicznie – np. pojawiać się na wygenerowanym SDF z poziomu CFROP. Możliwość podglądu danych dot. przedmiotu ochrony i jego lokalizacji powinna być przedstawiana tylko w macierzystej bazie danych, w tym także na mapie.

40. Dla obszaru Natura 2000 "system musi zapewniać automatyczne/półautomatyczne zasilenie bazy danych informacjami z dziennika ustaw i dzienników wojewódzkich (api), oraz dziennika komisji europejskiej z wykorzystaniem mechanizmów ETL - których danych?

Odp.: Wszystkich istotnych dla danego aktu. Tytuł, data ogłoszenia (w rezultacie na jej podstawie określona jest data wejścia w życie aktu) więc ustanowienia obszaru lub zmian dot. powierzchni obszaru/ przedmiotów ochrony itp.

41. "integracji SZOP z Systemem Natura 2000" - jakie typu integracje? Czego ma dotyczyć - wymiany danych, edycji danych, tylko wyświetlania?

Odp.: W aktualnym rozwiązaniu, system SZOP powinien pobierać dane bezpośrednio z systemu N2k. Jednak biorąc pod uwagę nowy format SDF, należy mieć na uwadze, że za chwilę będzie istniała konieczność obukierunkowej komunikacji systemów. Dlatego zasadnym jest rozważenie scalenia tych dwóch systemów w jeden.

42. Wspominane są dedykowane raporty i dashboardy - czy będą to standardowe wykresy i tabele? Czy raczej rozbudowane tabele jakie często tworzone są w Excelach z scalaniem, suwakami, zawijaniem, rozwijaniem itp.?

Odp.: <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/>

APLIKACJA

43. Jaka będzie potencjalna liczba użytkowników systemów CRFOP, SZOP, SDF, GEOSERWIS?

Odp.: Jeżeli mowa jest o użytkowniku w systemie jest definiowanym jako obiekt opisany w jednoznaczny, właściwy w danym systemie sposób (poprzez tożsamość użytkownika systemu teleinformatycznego - opis użytkownika i jego reprezentacja w systemie informacyjnym, obejmujący atrybuty, uprawnienia i powiązania.) to szacunkowo kont "zwykłych"= (z minimalnym uprawnieniem do edycji) należy przyjąć jąc odpowiednio: CRFOP około 3000 (16 województw x 3 instytucje (urzędy marszałkowskie, urzędy wojewódzkie, rdoś), 314 powiatów i 66 miast na prawach powiatu, 2477 gmin, 23 parki narodowe), SZOP i SDF około 200 (5-10 kont x 17jednostek), GEOSERWIS - w zależności w jakim kierunku pójdziemy.

Baza SDF jest odpytywana na poziomie 2 tys. użytkowników/dzień.

44. Czy jest lista zmian funkcjonalnych/ulepszeń które należy uwzględnić w nowym projekcie?

Odp.: Tak (lista zmian zawarta w odpowiedzi na pytanie nr 15)

45. CRFOP - pomoce dostępne pod znakiem zapytania są/będą definiowane przez administratora?

Odp.: Pomoce. Treść informacji dostępnych w komentarzach aplikacji CRFOP powinna być dostępna do edycji z poziomu aplikacji administratora CRFOP.

46. Czy przewiduje się wersje językowe systemów? Jeżeli tak, ile i jakie?

Odp.: Niemal wszystkie dane gromadzone w systemach są przekazywane w jakiejś formie do KE, więc powinny być możliwe do odczytu w języku angielskim.

47. Czy przewiduje się składanie elektronicznego podpisu w systemach?

Odp.: W zależności od zakresu integracji z systemami klasy EZD, nie jest to raczej wymagane. Istotniejsza jest raczej możliwość wygenerowania plików i podpisania ich nawet za pośrednictwem cloudsignera lub aplikacji kwalifikowanego dostawcy usług zaufania.

48. SZOP - rola systemu jest powiązana w kontem. Czy przewiduje się, że jedno konto będzie powiązane z wieloma rolami i możliwością przełączania się pomiędzy nimi?

Odp.: Aktualnie jedna osoba ma przypisane jedną rolę. Każda rola dopuszcza konkretny zakres dostępu, więc nie ma potrzeby przełączania się.

49. SZOP - W jaki sposób pracownik merytoryczny zgłasza potrzebę usunięcia błędnych wpisów

administratorowi?

Odp.: Każdy RDOŚ oraz GDOŚ ma własnego administratora i w sposób dowolny (osobiście, telefonicznie, via e-mail) zgłasza mu uwagi. Nie ma w systemie panelu zgłoszeń. Administrator mógł zgłosić się bezpośrednio do asysty technicznej.

50. Obecnie np. aplikacja SZOP nie jest bezpośrednio połączona z bazą obszarów Natura 2000. Czy w nowym rozwiązaniu zakłada się że systemy będą zintegrowane?

Odp.: Tak, biorąc pod uwagę szykowaną zmianę formatu SDF jest to chyba najrozsądniejszym rozwiązaniem. Ewentualnie rozdzielenie szop jako narzędzia stricte planistycznego - np. wykorzenianie wykresów Gantta, czy innych tego typu. Aktualnie aplikacja SZOP jest połączona z CRFOP.

51. SZOP - moduł Dokumentacja. W związku z ograniczeniem dotyczącym rozmiaru pojedynczego pliku i brakiem ograniczeń co do sumarycznej pojemności przestrzeni dyskowej, jaka potencjalna wartość obciążenia jest prognozowana?

Odp.: Pojedynczy plik może ważyć maksymalnie 500 Mb, jednak nie ma ograniczeń pod względem sumarycznej danej zakładki czy dla danego RDOŚ.

52. Zakładka Akty prawne oznacza dostęp do aktów prawnych. Czy zapisywany jest tu plik np. pdf czy są linki np. do <https://isap.sejm.gov.pl/>

Odp.: Dane powinny pochodzić ze stron źródłowych dziennika ustaw, wojewódzkich dzienników urzędowych czy dzienników urzędowych ministerstw.
Aktualnie akty prawne wrzuca się w postaci pdf (skany lub pobrane z dzienników urzędowych) oraz po wpisaniu publikatora jest link do danego aktu z dziennika urzędowego.

53. Czy rozważa się modyfikację obecnych systemów czy też ich napisanie od nowa? W zapytaniu pojawiają się różne określenia.

Odp.: Zamawiający podusza oba rozwiązania. Wykonawca proponuje najkorzystniejsze rozwiązanie.

54. Użytkownicy aplikacji SZOP mogli korzystać z wsparcia wysyłając maila lub dzwoniąc na wskazany numer telefonu. Czy przewiduje się uruchomienie formularza zgłoszeniowego w systemie?

Odp.: Należy rozważyć uruchomienie formularza zgłoszeniowego do administratorów.

55. GEOSERWIS - panel wyszukiwania umożliwia przeszukanie baz i rejestrów: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, Państwowy Rejestr Granic i Państwowy Rejestr Nazw Geograficznych. Czy przewidziana jest integracja z wymienionymi rejestrami?

Odp.: Aktualnie CRFOP jest integralną częścią systemu Geoserwis GDOŚ (Geoserwis

stanowi część CRFOP prezentującą lokalizacje form ochrony przyrody) Panel wyszukiwania korzysta już z danych pochodzących z wymienionych wyżej rejestrów, ale za pomocą usług OGC. Jest to zupełnie wystarczające Rejestry typu PRG i PRNG są kompetencją innych instytucji.

56. GEOSERWIS - czy przewiduje się rozszerzenie ilości warstw pokładowych?

Odp.: Tak, w systemie musi istnieć możliwość powiększenia ilości warstw podkładowych

57. GEOSERWIS - czy przewiduje się wdrożenie w nowym rozwiązaniu funkcjonalności dodatkowych warstw za pomocą usługi WebMapService z innych Systemów Informacji Geograficznej? Jak często w skali roku mogą być dodawane warstwy WMS?

Odp.: Obecnie dane na Geoserwisie są wyświetlane (oprócz tych znajdujących się w kompetencjach GDOŚ) za pomocą usług wystawianych przez inne instytucje i powinna być dostępna funkcjonalność do zamieszczania kolejnych. Możliwość dodawania warstw powinna być dostępna w każdej chwili.

58. Czy w przypadku decyzji o przepisaniu systemu od nowa, dopuszczalna jest zmiana technologii z Javy na inną (oczywiście też darmową)?

Odp.: Tak (python?), aczkolwiek biorąc pod uwagę popularność, ilość gotowych bibliotek i rozwiązań oraz dostępność wsparcia dla Javy raczej należy to przemyśleć.

59. Czy systemy mają być dostosowane do ustawy o usługach zaufania i identyfikacji elektronicznej?

Odp.: Nie.

60. Czy system ma być zgodny z najnowszymi standardami WCAG?

Odp.: Tak.

61. Czy systemy przechodziły kiedykolwiek audyty pod kątem WCAG? Jeśli tak to kiedy i czy wszystkie uwagi zostały uwzględnione?

Odp.: Nie, nigdy.

62. Czy przewiduje się dostosowanie systemów tak, aby były dostępne w aplikacjach mobilnych? Jeśli tak to które systemy?

Odp.: Nie.

63. Jeśli systemy nie będą dostępne w aplikacjach mobilnych, to czy ich wyświetlanie ma zostać dostosowane do takich urządzeń (tzw. RWD)?

Odp.: Tak.

64. Czy migracja danych z bazy Access będzie bezwzględnie wymagana?

Odp.: Tak, bezwzględnie.

65. Czy w przypadku utrzymywania obecnego stosu, możliwe jest przepisanie samej części frontendowej do nowoczesnego frameworka (obecnie Ext JS - częściowo płatny, potencjalnie Angular, React)?

Odp.: Nie.

66. Czy istnieją ograniczenia dla stosu technologicznego? Stos technologiczny w znaczeniu: zestaw narzędzi i technologii, które są używane w procesie tworzenia oprogramowania.

Odp.: Nie.

67. Czy istnieją ograniczenia dla architektury systemu? Przykładowo wprowadzenie konteneryzacji, orkiestratora, kolejki w nowo tworzonych częściach systemu.

Odp.: Jeśli chodzi o architekturę systemu a dokładniej hardware to nie ma ograniczeń. Jeśli chodzi o kontenery jest to temat do przemyślenia.

68. Czy możliwe jest uzyskanie dostępu do użytkowników końcowych celem przeprowadzenia badań potrzeb i testów użyteczności?

Odp.: Jak najbardziej – w celu zrozumienia dziedziny problemu.

69. Czy Zamawiający posiada benchmarki (przykłady) rozwiązań z innych miejsc, które mogłyby zostać wykorzystane jako baza do stworzenia warstwy wizualnej?

Odp.: Tak.

70. Czy możliwe jest zorganizowanie warsztatu z grupą interesariuszy celem określenia architektury informacji ekranów?

Odp.: Tak, jest to wskazane dla lepszego zaprojektowania nowego systemu pod kątem zarówno tech. jak i funkcjonalnym.

UTRZYMANIE I INFRASTRUKTURA

71. Czy przewidziano wsparcie techniczne dla administratorów i użytkowników? Jeśli tak to w jakiej formie?

Odp.: W formie szkolenia dla użytkowników i administratorów merytorycznych obsługi

nowej platformy zadaniowej. Utworzenia instrukcji wdrożeniowej nowej platformy jak i instrukcji technicznej wraz z przywracaniem oraz obsługą. Jak również wsparcie techniczne w ramach rozwiązywania problemów funkcjonalnościami systemów.

72. Czy zapewnienie infrastruktury jest po stronie Zamawiającego czy Wykonawcy?

Odp.: Po stronie Zamawiającego.

73. Jeśli infrastruktura jest po stronie Wykonawcy to czy dopuszczalne jest obsadzenie systemów w chmurze typu AWS, AZURE lub inna?

Odp.: On premise.

74. Czy w czasie budowy lub dostosowania systemów do nowych wytycznych obecne wersje systemów, które działają produkcyjnie będą utrzymywane przez dotychczasowego Wykonawcę czy nowy Wykonawca ma również w ramach nowej umowy zapewnić ciągłość działania dla obecnych wersji systemu?

Odp.: Utrzymanie obecnych systemów leży po stronie Zamawiającego.

75. Czy wsparcie techniczne będzie polegać tylko na naprawie błędów czy również nowy Wykonawca ma zapewnić pierwszą linię wsparcia (wsparcie telefoniczne)?

Odp.: Wykonawca zaproponuje najkorzystniejsze rozwiązanie. Umowa musi zwiierać obligatoryjnie czasy reakcji SLA.

76. W jakich godzinach ma być dostępność wsparcia technicznego, przykład: dni robocze 8-16?

Odp.: Zgodnie z ogólnie przyjętymi standardami. Wykonawca zaproponuje najkorzystniejsze rozwiązanie.

77. Prosimy o statystyki dla każdego z systemów w zakresie liczby błędów jakie były zgłoszone w ostatnim roku.

Odp.: Głównie problemy z funkcjonalnościami, out of memory – java.

78. Prosimy o wskazanie ile z tych błędów było błędami krytycznymi, ile błędami poważnymi, a ile błędami kosmetycznymi z najdłuższym czasem reakcji.

Odp.: Odpowiednio 1, 2, 5 dla wszystkich rozpatrywanych systemów w całym 2022 roku

79. Prosimy o wskazanie przyrostu bazy danych w skali roku dla już istniejących systemów.

Odp.: Nie prowadziliśmy takich statystyk. Jednak biorąc pod uwagę obecną pojemność wszystkich baz danych z projektu, oraz czas ich działania przyrost wielkości jest mniejszy niż 5 GB.

80. Czy istnieją ograniczenia technologiczne dla procesów CI/CD?

Odp.: Nie.

81. W dokumentacji jest punkt mówiący o budowie narzędzi umożliwiających analizy wielokryterialne w oparciu o dane zgromadzone w różnych systemach (rozwiązania typu BI). Czy oczekują Państwo raportowania międzysystemowego (wymaga to użycia dodatkowego narzędzia), czy wystarczą opisane w dokumentacji moduły raportowe dla poszczególnych aplikacji?

Odp.: W związku z tym, że planowane rozwiązania składają się w kierunku jednego systemu wraz z wspólną bazą danych, raportowania między systemowe nie będzie miało zastosowania. Jeśli chodzi o elementy BI to o raporty AD-HOC przy użyciu np. narzędzia PowerBI – powinny być wystarczające.

82. W przypadku systemu Natura 2000 przewiduje się opracowanie 4 komponentów systemu oraz migrację danych aktualnych (baza postgresql) i danych historycznych (bazy MS Access za lata 2001-2012 -1-2 rocznie). Prosimy o określenie ilościowe dotyczące migrowanych danych: ilość tabel, wielkość w GB i ilości rekordów w największych tabelach.

Odp.: W formacie SDF v1 (BD 2001-2011) było: 22 tabele. Należy przyjąć, że z każdego roku, tabele z największą liczbą rekordów, to tabele z danymi dotyczącymi ptaków (ok. 9-11 tys. rekordów) i pozostałych gatunków (ok. 19-20 tys. rekordów) – (przykład: 10614bird/ptaki, 19433spec/poz.gatunki). Dane archiwalne, zebrane łącznie z mdb przekazane do KE, stanowią 566386688 bajtów / 0,53 GB. Wielkość danych aktualnych (baza postgresql) szacowana jest na ok. 1 GB. Lista danych postgresql raportuje 92 wierszy (najwięcej – obiekty: 678799)

83. W przypadku systemów Natura 2000 i SZOP jest mowa o automatycznym/półautomatycznym zasileniu bazy danych informacjami z dziennika ustaw i dzienników wojewódzkich (API), oraz dziennika komisji europejskiej z wykorzystaniem mechanizmów ETL. Prosimy o określenie ilości takich źródeł (tylko API czy coś jeszcze?).

Odp.: Do półautomatycznego zasilenia bazy danych w zakresie SZOP potrzebne są: 16 dzienników wojewódzkich, dziennik ustaw oraz dziennik ministerstwa klimatu i środowiska.

84. W przypadku systemu SZOP jest mowa o budowie modułu raportowego. Prosimy o dokładniejsze określenie ilości raportów i ich wymagań (np. uprawnienia użytkowników itp.)

Odp.: Możliwość tworzenia raportów w szop do plików .xls .doc czy .csv po wyselekcjonowaniu treści z SZOP, np. po kosztach, działaniach, formach, (z możliwością przypisania do województw, powiatów gmin) obowiązujących aktach. Aktualnie jest to 14 standardowych raportów w formacie .xls, które nie mają dużych zapytań. Dopiero po filtrach w excelu można otrzymać konkretne odpowiedzi. Celem jest, aby zapytania były z poziomu systemu.

85. Czy narzędzie ETL musi być darmowe, czy dopuszczalne jest użycie komercyjnego narzędzia (np. Airflow)?

Odp.: Jeśli wszystko będzie w jednej bazie to ostateczny proces ETL będzie jednorazowy, czyli migracja wszystkich baz do jednego spójnego modelu danych.

86. Prosimy o wskazanie szczegółowych wymagań dotyczących walidacji i czyszczenia danych.

Odp.: Walidacja danych powinna zostać zaimplementowana na etapie wprowadzania nowych danych do systemu np. w postaci formularzy. Dbłość o jakość wprowadzanych danych powinna zostać ustalona na etapie ustalania korelacji danych w bazie.

87. Czy dopuszczalna jest metodyka zwinna dla realizacji projektu?

Odp.: Nie, jeżeli chcemy wykorzystać w pełni tę metodykę. Na pewno charakterystyczne dla tego rozwiązania etapy zaistnieją: Testowanie, Wdrożenie systemu czy Informacja zwrotna. Kluczowe tu będzie również planowanie funkcjonalności i korelacji danych w bazach. Współpraca na tym etapie, i wymiana informacji interesariusz – wykonawca, może być kluczowa dla osiągnięcia pożądanego efektu.

88. Czy dopuszczalne jest pozostawienie starego systemu w wersji archiwalnej, do podglądu i rezygnację z importu danych historycznych, jeżeli struktura nowego systemu znacząco uległaby zmianie, a import danych okazałby się bardzo czasochłonny i kosztowny?

Odp.: Nie jest to możliwe. Import do nowego systemu danych archiwalnych jest jednym z podstawowych wymogów zamówienia. Nowa baza danych ma umożliwiać sprawny podgląd historii zmian od początku istnienia sieci Natura 2000 w Polsce i porównanie go z danymi bieżącymi. Migracja danych archiwalnych (z MS Access), które zebrane są z pierwotnej bazy i aktualnych (baza postgresql), przy tworzeniu struktury nowego systemu, nie powinna być znaczącym problemem z uwagi na ograniczoną pojemność tych danych.

89. Prosimy o udostępnienie umowy o dofinansowanie oraz wniosku aplikacyjnego dotyczących planowanego projektu, realizowane w ramach programu LIFE.

Odp.: Nie jest to możliwe, ze względu na podpisane klauzule poufności z głównym beneficjentem projektu, Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Niemniej jednak wniosek aplikacyjny tylko w jednym z pakietów roboczych dotyczył bazy. Opis modułu z założenia był bardzo ogólny i mówił o modernizacji i optymalizacji systemów GDOŚ odnosząc się bardziej do uzasadnienia potrzeby i skutków. Zdecydowanie większa część wniosku odnosi się do działań związanych z ochroną mokradeł i nie jest elementem będącym podstawą do analiz na potrzeby niniejszego dialogu.

90. Prosimy o przybliżenie, jaki zakres danych dotyczących zarządzania obszarami Natura 2000 będzie konieczny do wprowadzenia do formularzy SDF według nowego standardu.

Odp.: Nowy standard SDF nie jest jeszcze przyjęty, aktualnie trwają prace po stronie Komisji Europejskiej. Jednak na podstawie pierwotnej wersji roboczej, która została udostępniona GDOŚ, można założyć, że nowy format SDF nie będzie znacząco odbiegał od obecnego - główne zmiany dotyczą wytycznych stricte przyrodniczych, zaś w odniesieniu do samej formy SDF najprawdopodobniej nastąpi wyłącznie zmiana w postaci dodania/usunięcia kilku zakładek (np. data zaktualizowania konkretnej informacji, działania ochronne dla obszaru i tego celu, zwiększenie liczby pól dla opisu tekstowego, hiperłącze dla dokumentacji obszaru).

Czy informacje będą dotyczyły realizowanych działań ochronnych i czy poza częścią opisową konieczne będzie również wprowadzenie danych przestrzennych?

Odp.: Tak, dodany będzie rozdział dotyczący zaplanowanych działań ochronnych, jednak robocza wersja nowego formularza SDF nie przewiduje określania danych przestrzennych dla tych działań.

Czy powyższe dane będą dotyczyły także wyników monitoringu siedlisk i gatunków?

Odp.: Konsekwencją przeprowadzenia monitoringu jest zmiana SDF w tym zakresie (np. zmiana powierzchni siedliska czy liczebności gatunku), zaś informacja o wykorzystanej do tego dokumentacji zawarta jest aktualnie w pkt. 4.5 SDF, a samą dokumentację regionalna dyrekcja zamieszcza na platformie Systemu Zarządzania Ochroną Przyrody. Nowy, roboczy format SDF aktualnie nie przewiduje wprowadzenia odrębnego rozdziału dla wyników monitoringu, jednak w pkt. 4.5 SDF dotyczącym dokumentacji, prawdopodobnie konieczne będzie podawanie adresu URL/DOI do każdej z wykorzystanej pozycji oraz daty zaktualizowania informacji w tym zakresie. Według przekazanej wersji roboczej, planowany format SDF nie przewiduje konieczności zamieszczania odnośników przestrzennych do tych informacji.

Czy będzie konieczność aktualizowania danych dotyczących działań ochronnych na bieżąco?

Odp.: Tak, jednak są to zmiany konieczne do zaktualizowania jednorazowo w przeciągu dłuższego, najpewniej kilkuletniego okresu.

Czy będzie konieczność uzupełnienia informacji o dane dotyczące zrealizowanych już działań ochronnych (dane archiwalne) i zmianach dokumentów planistycznych?

Odp.: W zakresie bazy Natura: chcemy, żeby zachowywane były wszystkie dane archiwalne, w tym także ochrona i plany.
W SZOP aktualnie nie ma modułu danych przestrzennych, chcemy aby w nowym systemie obok części opisowych, można było przypisać część geoprzestrzenną, która

jest w posiadaniu RDOŚ lub możliwość narysowania w systemie poligonu (przypisania działki, wydzielenia leśnego).

Dane przestrzenne z monitoringów powinny być umieszczone do systemu (możliwość dodania i przeglądania)

Wskazane jest aktualizowanie przez RDOŚ danych dotyczących działań, ale też możliwość przez np. oś czasu sprawdzenia jakie działania powinny być zrealizowane albo zostały zrealizowane w konkretnym zakresie czasowym.

Do wykonawcy należeć będzie przeniesienie danych z obecnego systemu na temat realizowanych działań. Natomiast, jeśli danych nie było w systemie, RDOŚ powinien mieć możliwość samodzielnie je wprowadzić -w postaci tekstowej i geoprzestrzennej.

91. Czy Zamawiający będzie wymagał, aby system lub jego poszczególne moduły spełniały wymagania WCAG 2.1?

Odp.: Tak.

Agnieszka Chilmon
Dyrektor Generalny
Dyrektor Generalny
/ – podpisany cyfrowo/